

Itt, Marosi, az ernyőben, hol annyit ülök veled, hol te is annyit ülél velem, hol a hold alkonyló fényében együtt siránk, midőn mellyemen a jövődönnek előérzései reszkettének végig, itt írok meg, és mostan, midőn már nyugodtabb vagyok, mindent tegnaptól, stb.

E két mutatvány körülbelől eléggé kitünteti a különbséget, mely Kazinczy és Csóka prózája között, természetesen amannak előnyével, van. Hanem azért, ha Csókanak nincs is oly nagy írói rutinja, mint Kazinczynak, mégis magyarabb. Fordítási elve nem volt Kazinczyéval azonos — nem vett át idegen szólásformákat készakarva, a nyelv fordulatainak gazdagítása czimén, azok helyett inkább magyar szólásformát keres és talál vagy nem talál, s ilyenkor hibásabb Kazinczy kifejezésénél. Ez a fővonal, mely nyelvük és előadásuk között feltűnik. Érdekesebb hatású lett volna, ha Csóka József munkája szintén napvilágot lát, és korára hatást gyakorolhat. Így azonban, mint Mikes munkái, ez is véka alá rejtett világosság volt. De mégis világosság, s bár gyenge, de olyan, hogy a későbbi kor figyelmét magára vonta. Csóka József e munkája révén halhatatlanságot nem nyer, de neve talán föl lesz említve azoké között, a kik kicsiny körben munkálkodva, buzogva megértették a kor szavát és hangulata szerint iparkodtak azzal együtt tartani — vele érezni. Ez Csóka József érdeme, a melynek elismerésével szívesen áldozunk a magyar pap emlékének.

ERDÉLYI PÁL.

Spruch.

(Spervogel.)

Legyen egy tiszta nő ékszerben bár szegény,
Szépen diszítí őt lelkében az erény ;
Oly szép ő, oly kellemteli,
Miként a nap, a mennyei,
Midőn felkél reggel korán, a hajnal biborában.
A csalfa nőben nincs erény, járjon bár szép ruhában.

VENDE ERNŐ.
